

Ministerstwo Sprawiedliwości

Sekretarz Stanu
Arkadiusz Myrcha

BK-VII.0520.341.2025
Warszawa, 22 października 2025 r.

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na zapytanie nr **2664** złożone przez Pana Posła Dariusza Mateckiego
*w sprawie prawidłowej kwalifikacji prawnej czynu obywateli Niemiec, którzy
zdeprawstwowali zabytkowy budynek w Krakowie i zaatakowali obywateli RP, uprzejmie
przedstawiam następujące informacje.*

Poniższe informacje przygotowała Prokuratura Krajowa, zgodnie z właściwością.

Ad 1, 4, 5

Prokuratura Rejonowa Kraków-Śródmieście Zachód w Krakowie prowadzi, pod sygn.
4138-7.Ds.1220.2025, postępowanie w sprawie naniesienia w dniu 3 sierpnia 2025 roku
graffiti na elewację budynku Filharmonii Krakowskiej, tj. o przestępstwo z art. 157 § 1
Kodeksu karnego.

Prawidłowa ocena kwalifikacji prawnej czynu będącego przedmiotem ww. postępowania
oraz jej ewentualna modyfikacja, wynikająca z całokształtu zebranego materiału
dowodowego, należy do prokuratora-referenta tej sprawy.

Prokurator Generalny nie rozważa wszczęcia postępowania dyscyplinarnego wobec
prokuratora prowadzącego postępowanie pozostające w zainteresowaniu Pana Posła

z uwagi na brak podstaw do podjęcia takiego działania. Zasady odpowiedzialności karnej, dyscyplinarnej, jak i służbowej prokuratorów zostały uregulowane w przepisach Działu IV Rozdział 3 Prawa o prokuraturze¹.

Stanowisko Ministerstwa Sprawiedliwości

Ad 2

W odniesieniu do pytania o zasady ustalania wartości szkody w zniszczonym zabytku wyjaśniam, że kwalifikacja prawna czynu w każdym przypadku jest uzależniona od okoliczności sprawy, oceny dowodów i ustalenia na ich podstawie stanu faktycznego w danej sprawie.

W sprawach dotyczących zniszczenia rzeczy ruchomej organ ustala wartość szkody uszkodzonego (zniszczonego) mienia, czyniąc to w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy. Dyspozycje Kodeksu postępowania karnego (k.p.k.)² dopuszczają również możliwość zasięgnięcia opinii biegłego (art. 193 k.p.k.), który w razie ujawnienia wątpliwości co do wysokości powstałej szkody szacuje wartość uszkodzonego przedmiotu. Ustalenie wysokości szkody ma istotne znaczenie w sprawach dotyczących zniszczenia mienia. Takie stanowisko zaprezentowała również Komisja Kodyfikacyjna Prawa Karnego w opinii dotyczącej potrzeby penalizacji graffiti³.

Należy także podkreślić, że zachowanie sprawcy, który niszczy określony przedmiot może być kwalifikowane na podstawie różnych norm prawnych, w zależności od charakteru zniszczonego przedmiotu (np. cudza rzecz ruchoma, zabytek, dobro o szczególnym znaczeniu dla kultury).

Osoba może odpowiadać na podstawie przepisu art. 288 § 1 Kodeksu karnego (k.k.)⁴, jeżeli dopuszcza się zniszczenia (uszkodzenia, uczynienia niezdatnej do użytku) cudzej rzeczy

¹ ustawa z dnia 28 stycznia 2016 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 390)

² ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. (Dz.U. z 2025 poz. 46 ze zm.)

³ J. Lachowski, Opinia Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Karnego w sprawie potrzeby penalizacji graffiti: <https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/opinie-komisji-kodyfikacyjnej-prawa-karnego2>

⁴ ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r.(Dz.U. z 2025 r. poz. 383)

ruchomej. Należy jednak pamiętać, że podstawowym kryterium pozwalającym na zakwalifikowanie zachowania sprawcy, który dopuścił się zniszczenia (uszkodzenia) cudzej rzeczy ruchomej, jako przestępstwa lub wykroczenia stanowi wartość szkody odnoszącej się do zniszczonej (uszkodzonej rzeczy). Zgodnie z art. 124 § 1 Kodeksu wykroczeń⁵, sprawca uszkodzenia, zniszczenia albo uczynienia rzeczy niezdatnej do użytku poniesie odpowiedzialność za popełniony czyn, jeżeli wartość szkody nie przekroczy 800 zł, zaś przy przekroczeniu tej kwoty będzie odpowiadał za przestępstwo określone w art. 288 § 1 lub 2 k.k.

Istnieje także możliwość zakwalifikowania zachowania sprawcy w oparciu o art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 2 k.k. jeżeli zniszczeniu uległa rzecz o szczególnym znaczeniu dla kultury.

Natomiast w przypadku zniszczenia rzeczy będącej zabytkiem sprawca może odpowiadać na podstawie przepisu art. 108 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami⁶. Jeżeli zostanie wykazane, że sprawca dopuścił się zniszczenia lub uszkodzenia zabytku to zostanie pociągnięty do odpowiedzialności karnej, niezależnie od wysokości powstałej szkody⁷.

Wskazane unormowania są precyzyjne i konsekwentne, dlatego nie ma potrzeby ich zmiany w drodze nowelizacji.

Ad 3

Obowiązujące prawo gwarantuje obywatelom szybką i adekwatną reakcję ze strony organów ścigania w przypadku popełnienia przestępstwa. Niezwłocznie po otrzymaniu zawiadomienia o przestępstwie organ powołany do prowadzenia postępowania przygotowawczego obowiązany jest wydać postanowienie o wszczęciu bądź o odmowie wszczęcia śledztwa lub dochodzenia (art. 305 § 1 k.p.k.).

⁵ ustawa z dnia 20 maja 1971 r. (Dz.U. z 2025, poz. 734)

⁶ ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. (Dz.U. z 2024 r. poz. 1292 ze zm.)

⁷ M. Kulik, Komentarz do art. 108 ustawy o zabytkach, pkt 41, LEX

Dodatkowo, ustawa jednoznacznie obliguje organ do wydania postanowienia o wszczęciu śledztwa lub dochodzenia, jeżeli zachodzi uzasadnione podejrzenie popełnienia każdego czynu zabronionego (art. 303 k.p.k.). Procedura ta dotyczy wszystkich czynów ujętych w Kodeksie karnym, jak również w innych ustawach szczególnych, w tym zachowania polegającego zniszczeniu (uszkodzeniu) cudzej rzeczy ruchomej, zniszczeniu zabytku czy też działania polegającego na naruszeniu nietykalności cielesnej.

Możliwe jest także rozpoznanie sprawy w postępowaniu przyśpieszonym. Przepisy Kodeksu postępowania karnego dopuszczają wówczas uproszczenie, a co za tym idzie szybsze podjęcie wielu czynności w toku postępowania m.in. umożliwiają ograniczenie dochodzenia do przesłuchania osoby podejrzanej w charakterze podejrzanego oraz zabezpieczenia dowodów w niezbędnym zakresie, uprawniają także do odstąpienia od końcowego zaznajomienia z materiałami postępowania przygotowawczego (art. 517c § 1 k.p.k.).

Mechanizmy zawarte w Kodeksie postępowania karnego priorytetowo traktują każdą sprawę, na kanwie której doszło do popełnienia czynu zabronionego, w tym również przestępstw, o których mowa w zapytaniu Pana Posła. Tym samym, nie ma obiektywnych podstaw do dokonywania zmian legislacyjnych w tym zakresie.

Z wyrazami szacunku
Arkadiusz Myrcha
Sekretarz Stanu
/podpisano elektronicznie/